

Numerul 10.

Oradea-mare 9/21 martie 1897.

Anul XXXIII.

Ese duminica. Abonament pe an 8 fl., pe 1/2, dean 4 fl., pe trei luni 2 fl. Pentru România pe an 20 lei.

Bucur.

(Fine.)

„Dar că li venia s'o bată. Ea inse se agăță de el și-i dise:—

Nu mai crede tot ce povestește lumea, D. că ce le e, vîd peste tot numai vrăjmași. Când ai găsi oițele tale, atunci rămîn eu să le păzesc, și tu te duci la oaste.

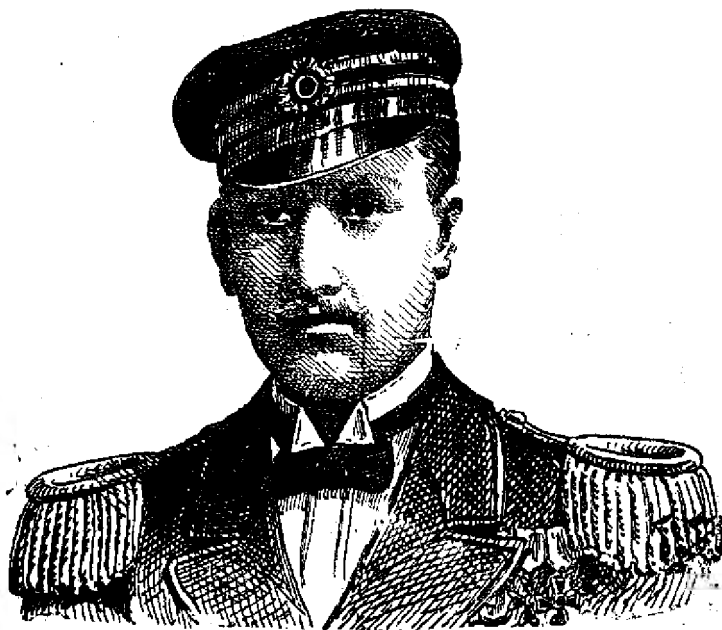
Fata lui se însenina iarăș puțin când auți cuvintele acestea care erau ușor de dis, dar de implinit mai greu. Eră o căldură mare și Ileana cu piciorul bolnav abia putea să înainteze, dar nu dise nimic, ca să nu-l supere pe Bucur; în ea se gândia căt de bun ar fi fost un pîrîu, ca să-și mai răcorească piciorul într'ensul. Atunci luci ceva albastru prin marea de verdeață și se auțiră hohote de ris. Pasemite o ceată de băeți și de fete petreceau aruncându-se unul pe altul într'o gărlă; pe cei cari se împotriviau îi aruncau cu sila. Aceasta e petrecerea de căpetenie în ziua de dove maiu. Ileana se apropiă de mal, se puse jos lângă o fată, care tocmai își storcea cămașa și fustișoara, din care curgea apa șiroi, și-și vîrî picioarele în apa răcoritoare. Atunci veni un băiat pe la spate și îi dădu brânci în apă; toată

ceata începû să riță vesel, dar Bucur, a cărui mînie nu se poate descrie, se repeđi la băiat, îl asvêrli în apă, și se puse cu genunchii pe capul lui de eră mai-mai să-l înăbușe.

O fetișoară semeață vîdû că se prea întrecea cu gluma, și se repeđi la Bucur pe neașteptate, îi dădu brânci în apă și-l ținû cu capul înăuntru. Se stêrni un ris grozav, care atîta îl întărită încât de bună seamă s'ar fi luat la ceartă cu toți flăcăii, dacă Ileana nu-l trăgea încolo, și nu-i strigă: „Astăđi nu e vreme de joc, vin Ungurii”.

De odată tăcû toată ceata, și glumele încetară, dar Bucur și Ileana ajunseră departe; vestmintele li se uscaseră; în România în zilele lui maiu nu stă omul multă vreme ud chiar dacă ar fi curs apa șiroaie de pe el. Scăldatul fără voie îi răcorise și întărise, dar îi și flămânđise, și în dăsağa lui Bucur nu mai erau multe merinde, doar nițele floricele de porumb prăjit pe foc, până ce crapă boabele pocnind încet de le iese afară mieșul alb ca zăpada. Se uită să vadă urme de oi și dădură peste urme de tot soiul de vite, de hoi, bivoli, și de porci, de oi, căci avutul Românilor pe vremea aceea eră numai în vite, de oare ce casa și pămîntul erau în veci pradă jafului și pustirilor.

De la apus Ungurii, de la mieșă-noapte Polonii, de la resărit Cazacii și

PRINCEPELE GEORGIE, AL DOILE FIU AL REGELUI GRECIEI.

Tătarii, de la miază-zi Turcii, căutau să subjuge țara și făceau de nici un colț nu era sigur, și de aceea se grăbiă fiecare să-și ascundă avutul în pădurile cele mai întinse și mai dese.

Se înțelege că nimeni nu știu spune ceva de turma lui Bucur în mulțimea cea mare de turme. Se înnoptase și ei tot mergeau înainte până ce Ileana căzu pe marginea drumului oftând. Bucur se muștră în sine că o silise prea mult la mers. Se aședă lângă ea, îi luă capul și îl rezemă pe picior: ea zimbi ușor și ațipi. Pe el nu-l prinse somnul de fel; își bătu mult capul, i se părea că-și vede turma rătăcită și imprăsciată, pe el se vedea supus rușinei veșnice, fără adăpost și fără pâine, nefiind în stare să-și hrănească aleasa inimii.

Eră o noapte caldă, și departe fulgeră mereu. Dimineața cerul era plin de nori negri, amenințatori. Cele dintei picături de ploaie grele deșteptară pe Ileana, care se sculă repede, se plânse că a dormit prea mult, și duse că poate lesne să umble, mai cu seamă pe acolo, prin iarba cea verde. Atunci trăsni aproape de tot de ei.

Amândoi începură să facă la cruce mereu și să se roage la maica Domnului și la toți sfinții. Nu se uitau la ploaia care turnă cu găleata pe ei, pe când fulger peste fulger brăzdă cerul, și trăznet după trăznet urmă. Un pom fu trăznit mai dinaintea ochilor lor și făcut pulbere până la rădăcină. Ploaia cea mare stinse flacăra care începuse a se ridica în sus, înecă câmpie și drum și liveze. Ileana simția că-i face bine noroiul cel adânc și moale prin care mergea, și care îi vindecă piciorul mai bine ca or ce; iar de frica fulgerelor se agăță tremurând de Bucur, și-și ascundea obrazul la pieptul lui.

Bucur se gândia ce or fi făcând oile lui pe așa vreme. Se gândia că poate jumătate turma fusese trăznită și băeții or fi fugit cătând să-și păzească pielea. Din fericire furtuna, chiar cea mai tare, nu ține veșnic și lasă după ea bieților călători răcoare în aer și la picioare.

Dar e reu când nu știi încotro s'o apuci, și de oare ce acum începea să însereze, ei se gândiră și par că aveau o greutate pe inimi. Trebuiră să se întoarcă iarăș în pădure, sub un brad urias unde locul rămăsese uscat, căci ploaia nu putuse răsbii, și unde puteau găsi căpșuni ca să-și astêmpere foamea, care începuse să le slăbească puterile, și deci să le facă drumul mai anevoios. Nici ziua a treia nu avură nici un folos.

Seara ajunseră la Dâmbovița.

Bucur se puse jos pe o piatră și plânse. Se simți părăsit de Dumnezeu și pedepsit mai presus de ce putea el îndura.

Dar când bărbatul slăbește, dragostea dă femeii puteri uimitoare.

Ea îi povesti cum s'a mai întemplat și altora de și-au pierdut turmele și le-au găsit, și cum la urma urmelor, de ar fi ea în locul lui, ar intra la alt stăpân și ar păzi chiar porcii, ceea ce pentru un cioban e înjosire mare, dar ea ar păzi și porcii, numai să rămăie lângă el. În sfârșit îi spune că se duce să se scalde în riul cel frumos, cătră care se și coboară. Dar mai înainte de a se desbrăca, chemă pe Bucur și îi arată un mieluleț care zăcea lângă apă trângându-și sufletul.

Ea îl luă în brațe și-l duse în sus pe mal:

- Unde e unul, trebuie să fie mai mulți, duse.
- Dar de unde știi, că e al meu?
- N'ai nici un semn după care să-l cunoști?
- Ba da, dar veți că e noapte.

— Atunci să așteptăm până la ziua. Poate o pute să scape.

Îl luă ușor în brațe și îl duse până la marginea apei, îi ținu piciorusele în apă și cu mâinile îi duse apă la gura care îi ardea. Sărăcuțul, par' că își veni în fire o clipă, pe urmă se întinse odată, și muri.

Îl puse jos cu mare îngrigire și se scaldă de se răcori, lucru care îi făcu mult bine. Sili și pe Bucur să se scalde și el. Densul se rușină că avusese slăbiciunea de plânse și adormi puțin. Când se făcu ziua, se uită la miel și Bucur îl recunoscu; atunci dete un țipăt de bucurie. Apucară pe Dâmbovița în jos și mai găsiră mai mulți miei morți, tot cu semnul lui. Pe cei cari mai suflau, Bucur îi puse în dăsași și Ileana luă unul pe umeri.

Astfel mergând ajunseră într-o pădure adâncă și mare de mai multe poști și deasă de nu puteai pătrunde în ea. Dar ei merseră tot de alungul Dâmboviței, ca să nu-și peardă drumul. De-odată auziră lătrături de câni, și patru câni mari se repeziră la ei, și cum îi vedură, începură a sări împregiurul lui Bucur, a se gudură, a da din coadă, a-l linge, de nu mai putea nici să se apere. Pe urmă mirosiră pe Ileana și se bucurau. Se vede că le plăcuse.

După aceea eșiră la iveală băieții, cam cu frică. Li se vedea pe față îngrijorarea ca nu cumva să-i prință cu vre o greșală și să se pomenească cu Doamne ajută. Dar ce erau să facă? Se speriaseră și ei când auziseră strigătul: „Vin Ungurii!” și atunci li s'a părut că n'au să poată fugi destul de iute și de departe; pierduseră în adevăr multe oi pe drum și le fusese cu atât mai frică, cu cât gândiseră că pe Bucur îl prinseseră și-l omoriseră sau îl trăznise de sus furtuna. Bucur ascultă și nu duse nici o vorbă. Nici că putea să vorbească când își vedu oile, care se strinseră împregiurul lui sbierând.

Băieții dădură lapte și caș Ileanii, și apinseră iute focul, puseră căldarea pe crăcane și făcură mămăligă învîrtind-o cu un făcăleț curat până ce se întări ca un cozonac, o răsturnară pe o foaie verde, și o mâncară cu plăcere, rupând flecare, pe rând câte o bucățică, cu multă bună cuviință și cumpătate.

— Bucure, duse Ileana, gândul teu e la armată. Întoarce-te în munți, eu rămân acilea în pădure cu oile până te-i întoarce.

El se învoi cu recunoștință și plecă iar numai decăt. Află inse curând spre amara-i desamăgire că Ungurii fuseseră bătuți, respinși, că le aruncase în strimtori toate stâncile pe capete, tocmai cum gândia el să facă, și că au fost puși pe fugă înapoi de unde veniseră. Scărbit de toate acuma, și, cum se întemplă totdeauna că un suflet copilăresc caută să-și verse focul asupra cuiva, se plânse tot lungul drumului de Ileana, care dicea că fusese toată vina nenorocirii lui. Nu mai putea s'o iubească nici odată și vrea să-i spuie să plece de la el și să se ducă de unde venia, când se oprise pe marginea drumului și-i aruncase flori în obraz. Și pe urmă cine știe dacă era fată cinstită? Vrea să se scape de densa și să n'o mai vadă nici odată. Cu aceste hotăriri în cap trecu încet prin pădurea de alungul Dâmboviței. Nu se bucură de loc când își auzi oile și când îi săriră câinii înainte; nimic nu-i mai făcea plăcere în ziua frumoasă de maiu. Dar când își ridică ochii, o vedu ivindu-se înaintea lui nespuse de frumoasă și privindu-l cu sfială, fără să dică un cuvânt.

— N'au mai avut ei nevoie de mine! Nimeni

cațiilor, al municipalităților libere. Tocmai în secolul al XIII-lea, această conștiință recapătă o mai mare vigoare prin constituirea principatelor Moldovei și Valahiei. Toți cronicarii vechi ai României sunt mândri de spiritul latin care a pătruns toate popoarele Daciei și proclamă asta sus și tare. Moldovenii, la întrebarea mitropolitului Dosotei:

— Neamul țării tale de unde datează?

Respund în cor: Din țara Italiei tot omul se crează.

Înse pentru a înțelege bine trecutul, trebuie să aibă cineva un suflet mare; și un suflet mare a avut boierul cronicar al Moldovei, Grigore Ureche, a cărui suflare de entuziasm resare în toată opera savantă a ilustrului istoric care ve instruește ați tinerimea.

Cronicarii și istoricii au cele mai mari merite către naționalitatea română. Prin evocarea lor se deșteaptă conștiința națională română; prin ei se proclamă unirea tuturor popoarelor cari vorbesc aceeași limbă; al lor este meritul dacă regele real al României a devenit prin aclamare în marele domeniu al sentimentului, regele ideal . . . . Cronicarul moldovean Grigore Ureche a scris într'un timp când ori-ce sentiment patriotic părea înăbușit în Europa. Și spiritul său de om de progres, de om modern, se da pe față în cele dintâi rânduri ale cărții sale, unde spune că „am voit ca anii trecuți ai istoriei să nu cadă în uitare, ci să poată și ori-cine ce-au făcut strămoșii noștri și că dășii nu semănau cu niște animale sălbatece, cu niște ființi neinteligente și mule . . .”

Conferențiarul vorbește apoi despre puterea de asimilare a celorlalte popoare de către români. Aceștia au primit între ei și goți, și maghiari, și turci, și albanezi, înse între toți aceștia ideea directoare și inspiratoare, ideea fundamentală a latinității, tradițiunea română a rămas neclintită. Nici chiar în Italia această tradițiune n'a fost poate păstrată, în trecerea veacurilor, într'un chip așa de fidel, așa de stăruitor ca în România. Acolo numai pentru câteva spirite înalte ideea română a fost dominantă.

Înse generalitatea italienilor n'a privit așa departe și așa de sus și nu și-a reprezentat Roma într'un chip așa măreț. În România spiritul latin e adânc înrădăcinat în masa mare a poporului.

Dacă înse sunt unii cari șic că românii nu sunt latini curați, cu atât mai puțin vor pute dice că sunt slavi. Celții, în trecerea lor, au lăsat urme adânci printre dășii; deci românii nu sunt numai latini prin colonii lui Traian, ci sunt și parisiieni prin celți.

Conferențiarul vorbi apoi despre cronicarul moldovean Miron Costin, care a citit poema sa asupra originii românilor la curtea regelui Jagellon al Poloniei. Această nobilă figură de cronicar, a șis dl de Gubernatis, de patriot și de om de stat din veacul al XVII-lea, e încongiurat de curtesani, dintre cari unii par a-l asculta cu mare băgare de seamă, pe când alții zîmbesc de viziunea măreață pe care Costin o are asupra națiunii române. Regele Jagellon ascultă cu cea mai mare băgare de seamă citirea acestui om grav. El pare a ghici unde vrea s'ajungă istoricul-poet al națiunii sale. Costin a fost cel dintâi care a îndrăsnit să grupeze într'o singură familie pe valahi, moldoveni și ardeleni, afirmând că poporul își face o glorie din numele de „Romanus” și că nimeni nu poate să se îndoiască că acest popor e urmașul Romei.

Ce nobilă și mare a fost întreprinderea lui Miron Costin, d'a scrie istoria țării sale pentru ca să nu lase

a o scrie numai străinii, cari nu aveau decât calomniile pentru poporul românesc! N'ar dice ori cine că Costin e un istoric contimporan? Afăta numai că ați naționalitatea română nu mai are nevoie d'a fi apărută în fața Europei. Nu e în Europa nici un literat care să nu recunoască în chip deseversit că beneficiul civilizațiunii române are drept să se întindă în toate țările unde limba română e vorbită.

Și, ca și cronicarii Ureche și Costin, toți scriitorii români de la veacul XV până în prezent, n'au încetat d'a proclamă curentul latin care a ținut firul vieții naționale române. Acest fir e acum așa de tare, încât n'o să se mai rupă.

Românii, ca ori-ce popor civilizat, primesc lumina de pretutindeni, înse focul sacru, focul domestic, lumina cea mare, e în conștiința sa că e un popor latin, predestinat nu numai a trăi îndelung, dar a face, prin marile sale aspirații, cel mai mare bine popoarelor din peninsula Balcanică.

Românii n'au nici o grabă d'a-și exercita hegemonia latină asupra regiunilor Balcanice, înse au grabă să se civilizeze și să cheme la beneficiul civilizației pe toți frații români risipiți. România, guvernată cu înțelepciune, nu cere altceva Europei, decât să nu fie abătută de la îndeplinirea nobilei sale datorii. Ea nu reclamă nimic prin violență, înse așteaptă ziua în care copiii perduți vor pute să-și regăsească vatra. Până atunci ea aruncă de la vatră fiacări pentru a le lumina calea întoarcerii.

Până atunci, Bucureștii a devenit un centru măreț de civilizație pentru peninsula Balcanică. România dă o mare importanță instituțiilor sale școlare. Academia sa, universitățile sale, sânt focare în cari lumina se condensează pentru a isbueni într'o di. Chiar acest strălucit Ateneu, care pentru a treia oară s'are onoarea d'a-mi acorda ospitalitatea, operă de dragoste a unui suflet de artist, care a resumat și armonizat în acest edificiu, cu adevărat demn de viitoarea capitală a lumii din Orient, reunind toate eleganțele celor mai frumoase monumente ale Greciei și Romei și culorile cele mai vesele și mai bogate ale Orientului, templul acesta ridicat de pietatea națională a dlui Exarcu și a poporului român, artei, literaturii și științei române, e cel mai frumos document despre civilizația latină în România.

Această fidelitate la tradițiunea latină, acest respect de liniile pure ale artei clasice, această splendoare elocventă în limbajul oratorilor sei; apoi înțelepciunea în administrație, sentimentul de moderație care regulează și entuziasmul poporului român, sânt cu adevărat calități latine. La toate astea adăogați beneficiul unei dinastii nobile, care, în toate mișcărilor sale de trebuințele națiunii române, inspiră încredere Europei întregi, și veți înțelege cum eu, în calitatea mea de filoromân, fără să fiu prooroc nici fiu de prooroc, ghicesc numai din ceea ce-ați fost, din ceea ce-ați voit să fiți, și din ceea ce sânteti, ce o să deveniți într'un timp apropiat.

Rolul dvoastre de latini în Orient, e dintre cele mai frumoase; în curs de veacuri ați tăiat calea barbarilor cari, mulțumită dvoastre, desimei și unirei dvoastre, n'au putut să treacă Dunărea. Ați contribuit prin opera dvoastre la crearea imperiului din Orient. E adevărat că n'ați prea avut folos din acest imperiu, dar ați fi fost forța lui. Ați primit, ați protegiat, ați scăpat un mare număr de exilați; ați ajutat pe greci, pe serbi, pe bulgari să-și constituie naționalitățile fără

BCU Cluj / University Library Cluj

CANELE FAVORIT.

Istoria a trei princese minunate.

— Din Tales of the Alhambra by Irving. —

(Urmare.)

Anii treceau liniștiți și serini; Kadiga cea discretă în a cărei pază erau lăsate fetele, se îngrijă de ele cu mult drag.

După cum am spus, castelul esta din Salobrenna era zidit pe un vârf de deal în coasta mării. Pe unul dintre bastioane zidit pe o stâncă care se ridică oblu în sus din mare, era un turnuleț micuț zidit ca un pavilion și cu mai multe ferestuițe, ca să poată intra boarea cea de mare. Aici aveau datina prinsele ca să petreacă orele cele somnoroase de după prânz.

Zayda cea curioasă ședea odată la una dintre ferestile pavilionului — până când surorile ei întinse pe otomane, țineau siestă, sau dormitau după prânz. Acuș atențiunea ei a fost atrasă de o luntre care cu lovituri regulate de lopeți a luat direcțiunea către țermurile de sub castel. Când a sosit aceea mai aproape, ea a observat că-i plină cu oameni înarmați. Luntrea a tras la țermure în apropierea castelului și o mulțime de soldați mauri au sărit pe uscat escortând mai mulți prizoneri creștini. Zayda cea curioasă a trezit îndată surorile ei și acum toate trei se uitau precaut printre laturile jalușielor cari împedecau vederea lor. Între prizonieri erau și trei cavaleri spanioli îmbrăcați elegant. Aceia erau toți trei în floarea vieții și de o înfățișare imponentă. Maniera făloasă a ținutei lor, de și încărcăți cu lanțuri și încungiurați de inimi, a vestit măreția sufletelor lor. Prinsele se uitau abia resuflând de interes și pline de interes la ei. Stând ele tot încuiate în castelul esta și neavând ocaziune să mai vadă alți cavaleri, afară de sclavii cei negri, sau pescari cei zădărnici de pe țermuri, nu-i mirare dacă înfățișarea acestor trei cavaleri eleganți, în floarea vieții și a frumseții bărbătești, a produs oare-și-care mișcare în pepturile lor.

— Oare mai călcat-a vre-odată pe pământ o ființă mai nobilă decât cavalerul cel îmbrăcat cu roșu? — duse Zayda, cea mai mare dintre surori. — Uitați-ve la el, cât e de superb, ca și când toți din giurul lui i-ar fi sclavi!

— Băgați de seamă la cel în verde! — strigă Zorayda. Cât e de grățios și de elegant, vai! ce mai ficior sdravên!

Zorahayda cea gingașă n'a dis nimic, dar ea 'n secret a preferit pe cel în albastru.

Prinsele s'au tot uitat la ei până când au dispărut din vederea lor; dup' aceea au suspinat afund, s'au înturnat în giur, s'au uitat unele la altele un moment și pe urmă s'au așezat tustrele pe divane, duse pe gânduri.

În situațiunea asta deprimată a venit Kadiga cea discretă la ele. Prinsele au și referat îndată despre tot ce-au văzut și chiar și inima duennei, bătută de vremuri, încă s'a încălzit acuma.

— Sărmani tineri! — esclama ea. Eu me rămășesc că prinderea lor, la multe fete frumoase și de naștere naltă, va causă acum dureri de inimă acolo prin țara lor. Oh! copilele mele, voi nici idee n'aveți ce viață duc cavalerii eștia în țara lor. Ce turneuri splendide! ce devoțiuni față de dame și ce curtisări și serenade le mai trag!

Curiositatea Zaydei acuma a fost pe deplin trezită; ea era fără saț în întrebări și a scos din bătăna cele mai frumoase descrieri despre tot soiul de întâmplări din tinereța ei petrecută printre spanioli. Zorayda cea frumoasă a sărit sus și s'a uitat în oglindă când a sosit vorba la frumsețea damelor spaniole, până când Zorahayda și-a apăsă un suspin afund la amintirea serena-delor noaptea pe lună. În toate zilele Zayda cea curioasă își reînnoia întrebările și în toate zilele duena cea înțeleaptă își repetă istoriile cari se ascultau cu mare interes, de și întrerupte câte odată de suspinurile auditorului mic. De la o vreme bătrâna discretă și-a observat prostia și cumcă a mers prea departe. Ea era îndatinată să se cugete despre prinsele ca și despre niște copile mici, dar acelea fără îndoială s'au fost copt pe nesimțite sub ochii ei și steteau acum ca trei fete înflorite și dragălașe în vârsta cea de mărit.

— E timpul — se socoti duenna — ca să dau de știre regelui.

Mohamed cel stângaci ședea într'o dimineață într'una dintre odăile cele mai răcoroase, când iată că sosește un arab negru din cetatea Salobrenna ca solie de la Kadiga cea înțeleaptă, gratulându-i în numele ei la ziua de naștere a prinselelor. Totodată sclavul esta a mai predat și o corfă mică decorată cu flori în care, învăluite între frunze verzi de viță de vie și de smochine, se aflau pachetate o persică, o prună albă și o nectarină (floare de miere) c'o mulțime de flori mândre încă umede de rouă. Monarchul era vărsat bine în limba orientală a florilor și a poamelor și așa îndată a găcit însemnătatea emblematică a obiectelor.

— Așa-i, — duse ei — perioada cea cîtică profetațată de astrologi, a sosit. Fetele mele au ajuns vârsta de mărit. Ce-i de făcut? Ele is ascunse bine de naintea ochilor de bărbați; sînt sub paza Kadigei discrete, — pân' acum toate ar fi bine; dar ele nu-s sub ochii mei, după cum au prescriș astrologii. Trebuie să le adun acum sub aripile mele și să nu le las în alta grijă.

Așa înțelegându-se Mohamed cu sine, a dat poruncă să se prepareze un turn de la Alhambra pentru primirea fetelor și punându-se în fruntea gardiștilor, a plecat la Salobrenna ca să le aducă în persoană acasă.

Cam trei ani au fost trecut de când Mohamed nu și-a vădut copilele și el acum abia a putut crede ochilor sei la vederea schimbării celei mari, ce s'a întâmplat în timpul esta relativ scurt. În intervalul acesta ele au fost trecut granița cea minunată în viața femeiască, ce desparte copila cea crudă, stângaciă, fără viață și ușoară de minte, de fecioria cărnosă, înflorită, înroșită și meditatoare. Schimbarea asta e tocmai așa ca și când ai trece de la câmpia cea monotona, arsă de soare și neinteresantă a La Manchei și ai apuca către vălile voluptoase și dealurile rotunde din Andalusia.

Zayda era înaltă, subțire și frumos formată, cu manieri distinsse și superbe și cu ochi pătunțatori. Ea a intrat cu pași măreți și decisi și făcend un compliment afund lui Mohamed, l-a tractat pe esta mai mult decât pe un suveran decât ca pe un părinte al ei.

Zorayda era de o statură mijlocie c'o privire dragălașă, c'un mers legănat și de o frumseță strălucitoare mărită încă și prin toaleta ei. Ea s'a apropiat de tată-so suridend, i-a sărutat mâna și l-a bineventat cu mai multe versuri recitate dintr'un poet poporal arabic ce a făcut monarchului mare bucurie.

Zorahayda era rezervată și fricoasă, mai mică de-

cât surorile ei și c'o frumusețe de acelea drăgălașe și fermecătoare cari așteaptă iubire și protecțiune. Ea nu eră în stare să comandeze ca sora cea mai mare, nici să strălucească ca a doua, ci mai mult ca să se furișeze în peptul unui bărbat, să-și facă cuibul acolo și să fie apoi indestulită. Ea s'a apropiat de tată-so cu pași șovăitori, aproape împedecându-se și a voit să-i sărute mâna, dar căutând în fața lui și vădând asta luminându-se de un suris binevoitor părințesc, natu-relul ei cel drăgălaș a învins-o și s'a aruncat la el în brațe luându-l de după gât.

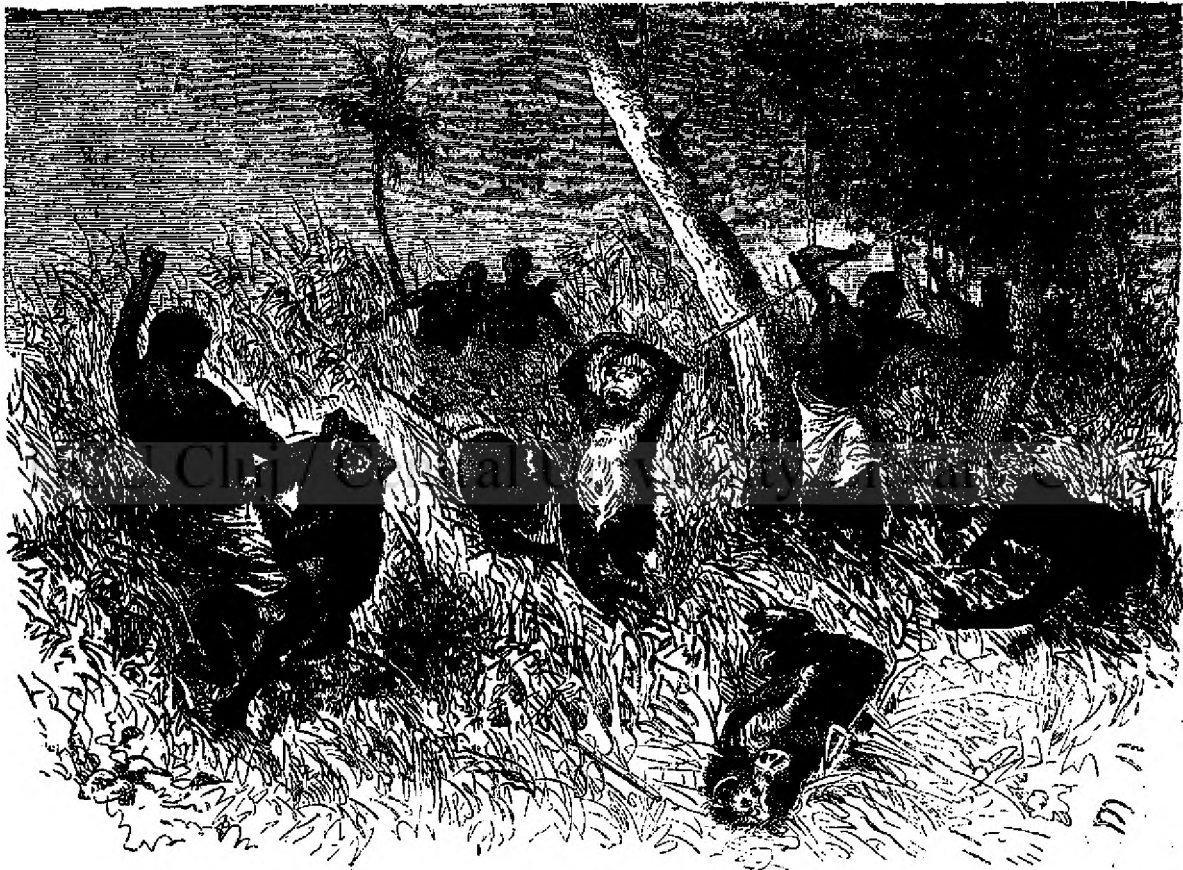
Mohamed cel stângaci privi la fetele lui plin de fală mestecată cu perplexitate și până când se bucură de frumuseța lor, și-a adus aminte de profetiarea astrologilor.

- Trei fete! Trei fete, — a repetat el mai de

lângă drum când se auziă tincănitul clopoțelilor. Gardiștii erau instruați să-i taie pe toți în bucăți fără milă.

Cavalcada asta se apropiă. Tocmai de Granada, când la o cotitură, pe marginea rîului Xenil, iată că se întîlnesc cu vre-o câțiva soldați arabi cari escortau un convoiu de prizonieri. Pentru soldații arabi a fost acum prea târziu ca să apuce pe altă cale și așa ei s'au aruncat îndată cu fețele la pămînt, comandând și prizonierilor să facă așa. Între prizonieri se aflau și cei trei cavaleri pe cari princesele i-au fost vădut odată din pavilon. Aceia, sau n'au înțeles porunca, sau erau prea superbi ca să se supună, așa au ramas în picioare privind la cavalcada care se apropiă.

Mânia Monarchului îndată s'a aprins la călcarea flagrantă a poruncilor lui. Scoțându-și scymetarul, el a mînat iute înainte și eră pe-acî să facă iară o lovitură

VENĂTOARE DE SOCO-MOIME.

multe ori incet — și toate în vîrsta de mărit. Estea-s poame hesperide ispititoare cari cer un bălaur de pază!

El s'a preparat pentru reîntoarcere la Granada, trimițînd Heroldi înainte lui ca să deie de șeire la toți supușii, ca să ferească din drum pe unde va trece el, și toate porțile și toate ferestile să se închidă la apropierea princeselor. Isprăvind asta, a încălecat, escortat de o trupă de călăreți negri, urși, îmbrăcați toți în arme strălucitoare.

Princesele călăriau pe lângă regele, învăluite bine, pe căluți mici albi, întărnițați cu plocade de mătăsă cusute cu fire de aur cari dăndăniau până la pămînt. Zăbrăile și scările lor erau de aur; iar căpestrul de mătăsă, decorat cu perle și cu petri nestimate. Toți călușii erau provăduți c'o mulțime de clopoțele mici de argint cari tincăniau foarte frumos când mergeau la olaltă. Vai de nemecniei aceia cari mai tîndăliau pe

stîngace, care poate c'ar fi fost fatală pentru unul dintre privitorii eștia, dar princesele s'au și grămădit pe lângă el și l-au rugat să pardoneze pe prizonieri. Chiar și Zorahryda cea rușinoasă a uitat de frica ei și a devenit elocintă în favorul lor.

Nohamed stetea cu scymetarul scos, când căpitanul escortei s'a tîrăit la picioarele lui:

— Majestate, — dișe el — nu lăsați să se întemple o faptă care ar fi un scandal mare în toată țara. Aceștia-s trei cavaleri nobili spanioli prinși în bătălie, luptându-se ca niște lei; ei s'au născut naltă și ni-or procură o sumă frumoasă de rescumpărare.

— Destul! — dișe regele. Voiesc să le cruț viața, dar pedepsește-le cutezarea, băgându-i în turnul Vermillion și punându-i la lucru greu.

—(Va urmă.)

DR. T.

E prea târziu.

*Tu singură-ai știut în lume
Cât de febrinte te-am iubit,
Și totuș soartea rece, crudă,
Pe ani întregi ne-a despărțit.*

*Luptam cu mângăierea dulce
C'odă! la fântă să sosesc,
Cu tine-atunci viața-mi toată
În fericire să trăiesc.*

*Visam de ore dulci, iubite . . .
Zadarnic ați la tine viu.
O salcâ lângă-o cruce 'n vânturi
Șoptește trist: „E prea târziu“.*

Batiz.

TRAIAN.

Bibliografie

Raetoromanische Grammatik von Th. Gartner Heilbron Verlag von Henninger, 1883.

Autorul în prefațiune ne spune, că fiind dirigător, ministeriul ces. reg. de cult și instrucțiune din Viena, i-a dat concediu de un an (1879—1880) ca să călătorească pe teritoriul Reto-romanilor și să studieze limba lor și apoi i-a lungit concediul încă pe un an (1881—1882), ca să compună gramatica reto-romană și pentru aceasta mulțumește ministeriului, în care a aflat atâta spirit de știință.

Scopul studiului său a fost, ca să studieze teritoriul limbistic al Reto-romanilor, sonorile și dialectele limbei lor și în studiul său arată teritoriul, marginile și împărțirea lui după limba reto-romană și dialectele ei, așa precum în adevăr există.

Pentru aceia, cari voiesc să studieze o limbă și dialectele ei în fața locului (precum p. e. dr. Gustav Weigand) sistema gramaticală a lui Gartner se vede a fi foarte instructivă, dar minuțioasă și grea, pentru că sistema lui e comparativă și comparațiunea se estinde nu numai la cuvinte singulare, ci și la declinațiuni și conjugățiuni, ba adeseori trebuie să ne mirăm de studiul său osienitor și profund, când aflăm comparațiuni și pentru casurile de declinațiune din toate dialectele. Gramatica autorului e laudată și în Lex. de conv. al lui Meyer.

Fiind că autorul a scrutat toate în fața locului, și studiele lui ne arată rezultatele cele mai nouă, așa în privința teritoriului precum și a limbei reto-romane, să facem un estras din opul său.

Teritoriul Reto-romanilor se împarte în trei părți. I-a parte e *Graubünden*. Aceasta parte se estinde de la muntele St. Gotthard până la grupa de munți, numiți Ortlii; teritoriul cuprinde partea mai mare din Graubünden și pe acel teritoriu locuiesc 40.000 de Reto-romani.

A II-a parte e în *Tirol*. Aceasta parte se estinde de la riul Etsch (Adige) până la riul Piave, și aci locuiesc 11.000 de Reto-romani.

A III-a parte e în *Friaul*. Aceasta se estinde de la izvoarele riului Tagliamento până la riul Isonzo, și aci trăiesc 464.000 de Reto-romani. Astfel toți la olaltă sânt 515.000.

Acești Reto-romani în limba lor au mai multe dialecte, unele mai mult, altele mai puțin reto-romane. Și îndată ce vedem, că acele trei teritorii descrise mai sus, nu stau lângă olaltă și astfel n'au legătură etnografică și limbistică; mai departe, îndată ce șcim, că ei au fost și sânt supuși sorții dictate de felurite guberne, și învecinați acuz de popoare italice, acuz germanice și slavice; nu e de așteptat, ca întregul teritoriu de limba reto-romană să ne arate considerabile specialități limbistice față de alte limbe romane, ci să ne mirăm, că unele fenomene limbistice totuș sânt lăpitate peste tot teritoriul lor, dar fără ca să fie comune romanice.

Ne interesează de a cunoaște influința altor limbi asupra celei reto-romane.

a) În Graubünden limba reto-romană suferă de influința limbei italiano-lombardice, — are mai multe dialecte cari tare se despart unele de altele, iară viitorul celor 40.000 de Reto-romani e contopirea cu Germanii, cari se colonizează printre ei și au început de a-i sparge.

b) În Tirol limba vendică (sloveană) atacă și disolvă limba reto-romană, și ați mâne și-o și înlocuiește. Aci 11.000 de reto-romani încă au mai multe dialecte, cari în unele comunități, s'au susținut cât de curate.

c) În Friaul, fiind că Reto-românii sânt mulți, năvălirea periculoasă a limbei scripturistice a Veneției până acuma au respins-o cu succes, și italianizarea chiar și la șes, mai mult e pe din afară. Dialectele se pot deosebi numai în nordul muntos, dar starea limbei reto-romane din Friaul se vede că apucă spre italianizare.

Când ne spune autorul că pe cele trei teritorii, a constatat 25 de dialecte, trebuie să vedem, că limba reto-romană mai ales în Graubünden și Tirol ați mâne va să se stingă și cândva lucrările lui Gartner vor avea mare însemnătate istorico-limbistică.

Limba reto-romană de unii scriitori s'a numit acuz Churwälsch (galică din pregiurul orașului Chur) acuz Ladina (latină.) Dar Gartner ne arată, că aceste numiri se nimeresc numai pentru unele dialecte. Diez i-a dat numele de Churwälsch, dar el nu a pertractat și poate că nici n'a cunoscut dialectele din Tirol și Friaul.

Haller și după el alții au folosit numele Ladinisch (latinească), dar Haller s'a restrins numai la dialectele din Enneberg și Gröden din Tirol și la acel din Eugadims. Numele ladin există și ați în unele puține comune și încât învățații îl mai folosesc, îl aplică numai pentru dialectele de la Inn și Münster.

În dialectele reto-romane se aude numele limbei: romaunsch (sch=ș) ramonsch, rumonseh, romonsch și altele, și Gartner își dă părerea că limba nu se poate numi nici Churwälsch, nici Ladinisch, ci numai: Raeto-romanisch, adică: reto-romanică.

AT. M. MARIENESCU.

*****

Pictorul Y, al cărui talent eră destul de mediocru, îmbrățișă în cele din urmă profesiunea de medic.

Prietenul X îl întrebă de cauza acestei schimbări.

— În pictură, răspuse el, toate greșelile sânt es-puse la vedere, pe când în medicină sânt îngropate odată cu bolnavul, așa că ieși mai bine la socoteală.

Friguri de călătorie.

A avut să plece dimineața, dar încă din ziua precedentă amicii și cunoștii lui băgară de seamă, că-i nestempărat, zăpăcit, nervos. Nu șcieau ce l-a putut schimba de odată, căci până atunci îl cunoșceau cumpătat și foarte așezat. Unul l-a și ispitit, că ce s'a întâmplat?

— Nimica, — răspuse dănsul. Dar sunt foarte ocupat. Măne am să plec.

— Vr'o călătorie neplăcută?

— Contrar. Me aștept la niște zile de plăceri.

— Bine, atuncea de ce ești atât de încurcat? În locul teu, eu aș fi cel mai liniștit și vesel afară din cale.

— Și eu sunt astfel, dar călătoria, pregătirile, plecarea, me scot din obicinuita mea liniște. Trebuie să-mi întocmesc treburile acasă și să nu uit nimica de ce aș avea trebuință acolo unde me duc. Toate acestea îmi fac atâtea grigi, că n'am un minut liber, ba de câteva nopți nu pot nici dormi netulburat. Uite, mi-am însemnat într'un caet tot ce am să isprăvesc înainte d'a pleca și tot mai am încă multe de făcut. Îmi ferbe capul de gânduri.

Amicii rîdeau și aflând pricina schimbării, nu se mirau de loc, căci îl șcieau de mult, că de câte ori vré să călătorească undeva, înainte de plecare este tot așa. Nerăbduriv, certăreț și nervos grozav. Și cu cât se apropiă mai mult timpul plecării, devinia tot mai impacient; în cele din urmă, îl apucă o frică strașnică să nu întârzie de la tren și plecă la gară cel puțin cu o oră mai degrabă.

Acum înse, la rugarea neveste-si, se legătuiuse să fie mai cu sânge rece, să nu se tulbure de loc și să aștepte în liniște sosirea timpului de pornire.

Trenul plecă dimineața la orele șapte. Ca să aibă timp de ajuns să se odihnească bine și să se și îmbrace apoi comod, se culcă îndată după nouă.

Înainte d'a se culcă, dete ordin servitorului să vie să-l deștepte la cinci. Rugă și pe nevestă-sa, ca în cazul dacă s'ar trezi mai degrabă, să-l scoale și pe dănsul. Dar nencrezător, își mai regulă și orologiul deșteptător pe cinci, ca să fie sigur că n'are să întârzie. Apoi se culcă să doarmă, ca să se poată scolă dimineața.

Înse fie că n'avea obiceiul d'a se culcă înainte de două-spre-șapte, fie că frica de întârziare îi tulbură sistemul nervos, somnul par că fugia de el. De giaba se svércoliă în dreapta și stânga; de giaba își închidea ochii, pleoapele se deschideau și nu putea să adoarmă. Toți cei din casă dormiau dulce, numai el numără ciaturile, șapte, unspreșapte, douăspreșapte... Eră p'aci s'aprinde lampa, să citească ceva, leacul cel mai bun de adormire de alte-dăți, când pe nesimțite îl fură somnul.

Și în curând apucă să viseze. Avea niște visuri înspăimântătoare; acuș eră tărît pe marginea unei prăpastii, de unde avea să sară jos; acuș îi ațineau calea niște hoți în codrul prin care trecea; acuș făcea exa-

menul de maturitate și nu șciea să răspundă nici o vorbă.

Ca o peatră, frica îi apăsă inima și suspină din greu, scoțând gemete și sunete nearticulate, cari înspăimântau nevesta trezită...

Cu chiu cu vaiu adormi de nou; dar abia își închise ochii, visă c'a întârziat de la calea ferată; că tocmai atunci a sosit la gară, când locomotivul a fluierat și trenul s'a pus în mișcare... Spaima aceasta a fost atât de cumplită, încât s'a deșteptat; ca scos din minți, sări din pat, căută chibritele s'aprinde lumina; în zăpăceala sa resturnă sticla cu apă de pe sieriul de noapte, aceea se rostogoli jos, udând covorul și sfărmandu-se în bucățele, din cari unele îi zdăriară picioarul gol; la aceste neveste se trezi de nou și încep să-i fie o lecție strașnică, el ripostă inferbintat și din vorbă în vorbă, copilul se trezi și el și încep să plângă. Și ca tabloul să fie complet, câțelul favorit al copilului, care dormia în aceeaș odaie, aușind gălăgia asta, încep să lătră de-și luă aușul.

De mănios ce eră, dacă-l vedea, îi dedia poate în cap; dar eră întuneric și nu mai găsiă chibriturile. Înjură nerânduiala ce este în casa lui, care nu pune la loc ce-i trebuie. Din cauza aceasta, el acuma nu poate aprinde lumina, nu se va pute îmbrăca la vreme și are să scape trenul.

Și tot pășind prin casă pipăind, în cele din urmă dete de pachetul cu chibrituri. Fericit, scoate unul, îl frecă, dar nu se aprinse; frecă al doile, nici acela nu se aprinse, al treile asemenea, al patrале, cincile, șesele tot așa. Numai atunci băgă de seamă, că pachetul eră ud, apa din sticlă s'a vârsat peste el... Îl aruncă furios și tot pe dibuite, dar ciocotind de mănne, se duse încetul cu încetul în odaia vecină, unde șciea că sunt chibrituri; resturnă un scaun ce-i sta în cale, eră p'aci să cadă și el, se alese înse numai cu o vătămătură ușoară, dar ce-i păsa de toate aceste, avea acum grigi mai mari, cari îi cuprindeau toată luarea aminte: frica d'a nu întârziă de la tren.

În sfârșit găsi cutia. Dete foc unui chibrit și alergând aprinse iute lumina. Se uită la orologiu, erau numai patru ore. Resuflă mai ușor. Se culcă de nou, căci mai avea timp. Dar nu mai putu dormi. În cele din urmă, somnoros și istovit de oboseală, aprinse iarăș lumina, sună și fiind că nu vinia nimene, eși la slugi și le trase o dojeană crâncenă, că pentru lenea lor trebuie să întârzie acuma de la tren. Dejunul să fie gata la moment și să se pună caii la trăsura. Iute, iute!

Ca porunea să se indeplidească mai de grabă, se puse și el la lucru. Ajută să se așterne masa, puse scaune și într'aceste se tot uită la orologiu și de câte ori se uită, totdeauna strigă: Iute, iute!

În șapte minute dejunul fu pe masă. Își sorbi repede cafeaua, din corn rupse numai o bucăică, pentru că nu mai avea vreme, ticăloasa de bucătoreasă a întârziat... Și trăsura tot nu-i gata. O înjurătură din baerele plămânilor la adresa prepăditului de cocieș, încheiind cu vorbele: „Îndată-ce me 'ntorc, am să-i dau drumul“.

Apoi aleargă să se urce și numai în trăsura bagă de seamă că are în cap căciula de odaie. „Iute, pălăria! Aduceți-mi pălăria!“ — răcneșce el, trîntind căciula de pământ. Servitorul i aduce pălăria, ș-o pune iute pe cap și strigă: „Mână“.

Și trăsura porneșce. El își scoate orologiul și strigă iarăș: „Mână iute“!

În sfârșit iată și gara. El se coboară grabnic; dă să intre, ușa e încuiată. Bate și într'un târziu apare portarul, dârz și frecându-și ochii.

— De ce faci așa toloioiu mare, domnule?

— Sânt călător.

— Mai e vreme. Trenul pleacă peste o oră și jumătate!

IOSIF VULCAN.

Ilustrațiunile noastre.

Principele Georgie, al doilea al regelui Greciei. Diarele politice ne spun, că regele Greciei a trimis pentru eliberarea grecilor din Creta, pe fiul seu al doilea, principele Georgie, care în capul flotei grecești atrage de atunci luarea aminte a lumii întregi. Dorind a răspunde și noi la curiozitatea obștească, publicăm pe pagina primă a foii noastre portetul principelui Georgie. Dânsul acumă este de 27 ani.

Cănele favorit. Cănele e simbolul credinței. El așa dicând aparține familiei. O servește cu toată alipirea până la moarte. Cel dintău prieten al copiilor este el. Se culcă lângă dânsii, joacă cu ei și le face multe plăcere. Ilustrațiunea noastră înfățișează o astfel de scenă. O copilă se joacă cu cănele casei, care se lungește credincios la picioarele ei.

Vânătoare de soco-moime. Soco-moimele se află în interiorul Africii, pe teritoriul locuit de tribul negru Manyema. Ele seamănă mai cu seamă cimpansului, care este moimă-om. Renumitul călător Livingstone le-a descoperit. El a publicat întâia-oară și ilustrațiunea aceasta, care înfățișează o vânătoare de soco-moime. Soco-moima crește un metru de nalt, umblă mai mult în două picioare. Fața-i e galbănie, are barbă, frunte sărată, urechi mari și niște dinți ca câinii.

LITERATURĂ ȘI ARTE.

Sesiunea generală a Academiei Române se va deschide marți la 11/23 martie după mieznoapte la unul. În nr. viitor vom începe să dăm informațiuni amănunțite despre lucrările de frunte ale sesiunii. Din ele semnalăm încă de acumă discursul de recepțiune al dlui I. M. Moldovan, precum și decernarea marelui premiu de 10.000 de lei.

Enciclopedia Română. A apărut zilele trecute broșura a treia din această publicațiune prețioasă. Ea cuprinde cuvintele de la Anorchia și până la Asaneschi, ilustrate cu mai multe clișeuri bine executate, care înfățișează Biserica Antim din București, seminarul român din Arad, Biserica Curtea de Argeș și altele. Dintr-un articol amintim studiul condensant al dlui dr. Gustav Weigand despre Arămani. Este interesat și articolul care tratează istoria diecesei Aradului; ne mirăm înse, că autorul a accentuat atât de palid tirăniile ierarhiei sârbești, despre care contemporanii serfu cu atăta durere. Abonamentele se fac la librăria W. Krafft în Sibiu, iar pentru România la C. Müller. Prețul unei broșuri e 1 fl., un tom costă 10 fl.

Corbul ou pene de aur și alte câteva basme, de dna Smara, au apărut în o broșură la București. Printre ele se află și câteva poezii și ghicitori. Întreaga culegere este menită în deosebi pentru copii. Prețul 1 leu.

Imnuri Păgâne. Sub titlul acesta, dl Duiliu Zamfirescu a scos la lumină în București, în editura librăriei Carol Müller, un elegant volum de poezii nouă. Prețul 2 lei. Drept specimen, reproducem prima poezie intitulată:

Proludiu.

În fund de peșteri, picură de veacuri
Tăcute lacrimi, ce mereu se mână
Spre albele misterioase lacuri,
Și din adâncul lor resar fântână.

Fântână rece gâlgăie din stâncă
Și respândește unde de răcoare:
Pădurei verși dă vocea ei adâncă,
Câmpiei triste sălcii plângătoare.

Așa în suflet picură cu nectul
Viața, ciasuri de melancolie:
Fântână clară, murmură poetul
O de demult uitată poezie.

Opera română din București având a se perfecționa din ce în ce mai mult, are trebuință pentru stagiunea din iarna viitoare de o cântăreață prima-donă de forță, de o alta soprano legeră, precum și de un tenor român pentru operele mari. Pe aceste trei persoane direcțiunea ar dori să le angajeze. Persoanele care ar primi angajamentele de mai sus în trupa de operă română, având naturalmente pentru acestea educațiunea musicală și studiul de canto serios ce se cere, au a se adresă la direcțiunea Teatrului Național din București. Ne pot scrie înse și nouă, iar noi cu plăcere le vom înaintă ofertele la locul competent.

Remășițe de Români în Galiția. Părintele Em. Eugen Vorobchievici, preot gr. or. în Lemberg, în curențând va pune sub tipar o interesantă lucrare istorică în limba germană sub titlul: „Die Ueberbleibsel des Romanenthums in Galizien inwieweit dieselben aus topographischen und hydrographischen, ferner aus allgemein geographischen und ethnographischen Nomenclaturen nachweisbar sind“. Privitor la aceasta lucrare a sa, dl autor scrie următoarele: Studiând cu de-amăruntul istoria și mai ales geografia Galiției, m'am uimit, când am aflat în numirile geografice ale acestei țări atâtea numiri de origine română. Luând după aceea istoriile vechi la mână, m'am incredințat din ele, că mai toată Galiția a fost odinioară locuită de Români. Studiul acesta așa mi-a plăcut, încât am început a me adânci într'ensul cu cea mai mare acurateață, și iată am iscodit în adevăr din autopsie, că e foarte adevărat ceea ce șciu mulți autori, că adevărat Români au locuit odată mai peste toată Galiția. Deocamdată voesc numai pe scurt să dau o iconă despre numiri topografice în regatul Galiției, și când acestea vor fi bine primite, voi urmă cu datele din: orografică, hidografică și etnografică, mai departe din nomenclatura poporenilor, cari toate împreună vor vedea, că în ziua de azi trăește în Galiția un număr foarte considerabil de Români slavisați cu totul. E foarte interesant faptul acesta, mai ales că numirile topografice nu sânt numai în una sau în altă parte a Galiției, ci ele se află împrășiâte prin întregul regat (provincie), ceea-ce dovedește că Români erau băștinași aici în Galiția și locuiau peste toată țara, chiar și în părțile locuite azi curat de Leși sau Poloni. Se află între altele numiri de sate atât de românești, încât mai bine nu le află nici chiar în fundul Moldovei (Ro-

măniei) și te cuprinde o jale, când vezi, cum cu timpul toate s'au perdut pentru Români.

De vânzare. Titlul pus la începutul acestor rânduri e numele unui roman apărut de curând la București, de dl Const. I. Nottara. Lucrarea, intitulată „moravuri sociale“, aparține școlii naturaliste, care are mulți adepți și în România, în generațiunea mai tineră. Apreciat din acest punct de vedere, volumul dlui Nottara, are multe pagini pline de forță artistică și scrie cu culori abundante. Se află în librăria H. Steinberg în București. Prețul 3 lei.

Concerte și reprezentații teatrale. *La Chichinda* corul vocal românesc gr. or. din Pesac în Torontal a dat un concert între sârbi, cari au aplaudat cu plăcere piesele și esecutarea; s'au cântat mai multe cvartete și s'a predat monologul „Plăeșul satului“ de Iosif Vulcan. — *La Babța* corul vocal a jucat piesa „Răpirea Sabineii“ și a cântat câteva cvartete.

GE NOU?

Hymen. Dl Nicolae Sânxian, învățător-director la școala granițarească română din Hașeg, s'a căsătorit cu dșoara Eugenia Pop, învățătoare comună tot acolo. — Dl Daniil Gabor și dșoara Lidia R. Banciu s'au fidațat în Voila. — Fidațarea dlui G. Curtean, anunțată în nr. trecut, se desminte; vr'un om reu crescut a sedus diarele.

Știri personale Dl D. A. Sturdza ș-a dat dimisiunea din președința senatului și totodată a depus mandatul de senator; senatul n'a primit aceste dimisionări și dl Sturdza a revinit. — Dl Angelo de Gubernatis a avut parte de mari ovațiuni la București, apoi s'a dus la Câmpina la dl Hașdeu, de acolo la Sinaia unde a fost oaspele dlui V. A. Urechii și de-acolo s'a întors acasă. — Dl Aurel Candrea, tinerul filolog român, a fost numit locțiitor la catedra de limba română a școlii de limbi orientale din Paris, catedră ocupată multă vreme de dl Emile Picot.

Asociațiunea transilvană, în adunarea sa generală extraordinară ținută la Sibiu, la propunerea dlui Parteniu Cosma, a admis cu 48 de voturi contra 13, ca din titlul ei să se elimineze cuvântul „transilvană“. Astfel dară în viitor titlul întreg va fi acesta: „Asociațiune pentru literatura română și cultura poporului român“.

Reuniunea femeilor române din Sibiu, care ocupă locul prim între toate reuniunile noastre femeiești, ș-a modificat statutele astfel, ca pe baza aceloră să poată înființa o școală pentru economia și industria de casă și o preparandie pentru sexul femeiesc, împreunate cu internat, iar cât timp nu va avea nici institutete sale complete, nici internat, să poată da stipendii la eleve care frecventează alte școale de categoria celor contemplate și a scurge cu ajutorul seu material și moral la susținerea altor institute de asemenea natură. Sarcina materială inse, ce ș-a împus reuniunea, angajându-se pentru realizarea acestei idei, întrece puterile ei, deci comitetul prin presidenta dna Maria Cosma și prin secretarul dl dr. Nic. Vecerdeea, apelează la generositatea publicului, ca să-i vină întru ajutor. Prima acțiune a

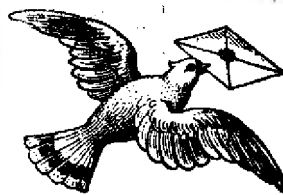
reuniunii pentru procurarea mijloacelor materiale va fi aranjarea unei sortituri (loterii) de obiecte; deci face apel la întreg publicul românesc, în deosebi la femeia română, ca să trimită obiecte de câștig pentru loterie, lucruri de mână, iar bărbații obiecte de artă sau de industrie. Obiectele sânt a se trimite la adresa reuniunii în Sibiu până 'n 1 iulie 1897.

Prelegeri publice românești în Brașov. La inițiativa Reuniunii femeilor române pentru ajutorarea văduvelor sărace din Brașov-Sacele, s'a început în Brașov în duminica trecută un nou ciclu de prelegeri publice, urmând să se țină în toate duminicile câte una. În duminica trecută a vorbit dl profesor Ioan Popea despre tema: „Ce me face să-mi iubesc atât de mult neamul meu românesc și să me mândresc și să me fălesc cu el“. Venitul acestor conferențe se va împărți între numita Reuniune și fondul Coresi, destinat pentru editare de cărți școlare. Mâne duminică la 9|21 martie, va ține prelegere dșoara Maria Bogdan.

Reuniunea femeilor române din comitatul Hunedoarel, în adunarea sa generală din luna trecută, a decis ca la vară să țină o adunare generală extraordinară, spre a serba jubileul de 10 ani al existenței sale. Cu ocaziunea aceea se va aranja și o expoziție de lucruri de mână de ale țerancelor române, la care să fie reprezentate toate părțile comitatului. Tot atunci se va da și un concert, apoi un bal pentru clasa inteligentă și o nedee pentru popor. Fondul reuniunii se urcă la 2700 fl.

An marit: Al. N. Lahovary, fost ministru de externe al României sub conservatori, la Paris, în 15 martie, în etate de 56 ani; *Vincențiu Grozescu*, proto-pop și paroc gr. c. al Lugoșului, la 12 martie, în etate de 59 ani.

Poșta redacției.

Avis. Colaboratorii noștri și toți cei ce au a serie redactorului nostru, sânt rugați a-i adresă scrisorile până 'n duminica Floriilor: la București, Hôtel de France
Budapeșta. Ve mulțumim. În nr. viitor.

Dnei A. P. Aveți dreptate. »Dilele babei« nu este o poezie inedită a lui Alexandri. Ea a fost publicată de autorul, în „Familia“ la 1882, nr. 1.

Dșoarei R. V. în V. Greșeala s'a îndreptat. De ce n'ați reclamat numai decât?

Ilusii deșerte. Foarte deșerte. Din poeziile populare vom alege. Păcat că le-ai schimbat și ai pus între ele și de cele compuse de dta.

Călimdarul săptămânei.

Duminica 2-a din poșt., Ev dela Marcu, c 2, gl. 2, a inv. 10.			
Țiua sept.	Călimdarul vechiu	Călimd. nou	Sorele
Duminică 9	† S. 40 Muc. de Seb.	21 Benedict	5 48/558
Luni 10	Mart. Codrat	22 Octavian	5 46/559
Mărți 11	Păr. Sofronie	23 Teodor	5 43/6 1
Mercuri 12	Cuv. Teofan	29 Gavril	5 41/6 3
Joi 13	Păr. nichifor	25 (*) Bunavest.	5 39/6 5
Vineri 14	Cuv. Benedict	26 Emanuil	5 36/6 6
Sâmbătă 15	Mart. Agapiu	27 Rupert	5 34/6 8

Proprietar, redactor respunțător și editor: **IOSIF VULCAN.** (STRADA PRINCIPALĂ 375 A.)

CU TIPARUL LUI IOSIF LÂNG ÎN ORADEA-MARE.